

Timplan 3, högstadiet (90 min)

Barnet har rätt till en framtid

Veckan för barnets rättigheter 2020

Mål: Barnet vet vad temat "rätt till en framtid" innebär och vilka olika rättigheter det har. Barnet förstår samhällets, vuxnas och barnens roll i tillgodoseendet av dessa rättigheter.

Artiklar: 2, 6, 24

Grunderna i grundskolans läroplan:

Mångsidig kompetens: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

Läroämnen: modersmål, geografi, biologi, hälsokunskap, religion, livsåskådningskunskap, historia, samhällslära, elevhandledning

Tillbehör:

Redskap för att visa videon

Svart/vit tavla eller motsvarande

Dator/pekdator/smarttelefon minst en i varje grupp på 4 personer

Uppgiften "Reklam om framtiden" i elektronisk form delas ut till eleverna

Färgpennor, kartong, lim, sax, gamla tidningar som kan klippas och annat material ELLER andra redskap som behövs för att filma videorna.

Inledning

10 min

Presentation av programmet på timmen

Video: en eller flera kampanjvideor om årets tema <https://www.youtube.com/lapsenoikeudetfi>

Ni går igenom synvinklar som tryggar barnets rätt till en framtid:

- En icke-förorenad miljö som tryggar barnets uppväxtförhållanden (*artikel 24, i konventionen nämns barnets rätt till en icke-förorenad miljö*)
- Barnets rätt till liv och utveckling (*artikel 6, en förutsättning för en god framtid är att barnet har goda levnadsförhållanden och stöd från vuxna när det växer upp*)
- Alla är lika värdefulla och alla får sträva efter sina drömmar (*artikel 2, konventionen om barnets rättigheter förbjuder diskriminering och tryggar goda levnadsförhållanden – i praktiken kan förhållandena dock variera mycket också i Finland och det påverkar möjligheterna i framtiden*)

Hurdana olika saker kan de i praktiken betyda? Gemensam diskussion.

Framtida utmaningar och möjligheter **10 min**

Se Finlands utrikesministeriums video Superhjältar och hållbar utveckling 2030

<https://youtu.be/iFA50XVOD8Q>

Gemensam diskussion:

- Vilka framtida utmaningar nämndes på videon?
- Vad har länderna i världen redan åstadkommit tillsammans?
- Vilka teman som enligt din åsikt är viktiga i framtiden nämndes inte på videon?

Grupparbete: Reklam om framtiden **50 min**

Klassen delas in i grupper med cirka fyra personer. Varje grupp väljer ett tema som de fokuserar på.

- Klimatet
- Mental hälsa och välbefinnande
- Jämställdhet och likvärdighet
- Arbetet i framtiden
- Något annat som ni anser vara viktigt och som inte finns med på listan (gruppen söker själv bra videor/läsning som de diskuterar innan reklamen görs)

Varje grupp gör en reklam om det valda ämnet i form av en video, affisch eller presentation (diskutera på förhand om alla gör i samma form eller om grupperna får välja själva). Först svarar man på frågor som gäller ämnet genom att diskutera i gruppen.

Före indelningen i grupper kan man diskutera hur reklamen görs, t.ex. val av målgrupp och mål.

- Klimatet
 - Se den video som rörelsen Fridays for Future utgett: <https://fridaysforfuture.se>
 - Vilka känslor och tankar väckte videon?
 - Vad är budskapet i videon? Till vem riktar sig meddelandet?
 - Vad är Fridays for Future?
 - Vad kan man göra och vad görs redan för att klimatförändringen kan begränsas. Se t.ex. TAT:s video om cirkulär ekonomi (på finska). Vilka idéer kommer ni på? <https://www.youtube.com/watch?v=DASYFyYtGcE&feature=youtu.be>
 - **Vad är ert budskap? Vad vill ni säga om jordens och klimatets framtid, och till vem riktar ni meddelandet?**
 - Gör reklamen t.ex. i form av en video eller affisch.
- Mental hälsa och välbefinnande
 - Se Mieli ry:s video om mental hälsa (på finska): <https://vimeo.com/355039619>
 - Vad är mental hälsa? Med vilka saker och gärningar kan man stöda mental hälsa?
 - Se YLE:s artikel (på finska) "Katso kartalta, millaisia eroja nuorten mielenterveydessä on: Tytöt ahdistuvat onnellisten saarella, pojat oireilevat Päijät-Hämeessä": <https://yle.fi/uutiset/3-10846799>
 - Vem känner ångest? Vad beror det på enligt artikeln?

- Var kan man få hjälp? På vilka ställen eller av vem kan man få hjälp t.ex. i skolan eller via nätet?
 - **På vilket sätt kan man se till att unga inte upplever ångest och depression i framtiden? Vem eller vilka instanser kan hjälpa till?** Gör en reklam t.ex. i form av en video eller affisch. Fundera på om ni vill göra reklam för ungdomar som kanske behöver hjälp eller för vuxna som enligt barnets rättigheter måste se till att barnen mår bra.
- Jämställdhet och likvärdighet
 - UNICEF:s video i kampanjen Vår framtid (på finska):
<https://www.youtube.com/watch?v=W1M0OLDR-DE>
 - Rädda barnen: Mamman i en fattig familj berättar (på finska):
https://www.youtube.com/watch?v=r_obLh2-4G8
 - Rädda barnen: Flaskpojken – Hjälpt fattiga barn i Finland (på finska)
<https://www.youtube.com/watch?v=D5G7YEOndRg>
 - Se videorna ovan och fundera tillsammans:
 - Vad händer på videorna? Vad är budskapet i varje video? Vem hade gjort eller gett ut videorna?
 - Hur framkom orättvisan på videorna?
 - Varför har vissa ungdomar ”bättre förutsättningar” inför framtiden än andra? Vad anser ni att uttrycket ”bättre förutsättningar” betyder?
 - **Vad borde staten, kommunen och skolan göra för att de unga ska ha rättvisare möjligheter med tanke på framtiden?** Gör reklam t.ex. i form av en video eller affisch.
- Arbetet i framtiden
 - Framtidens nyheter (på finska):
<https://www.youtube.com/watch?v=YVJMDb7PJzQ>
 - 00:00–04:30: vad berättade man på videon om skolan och arbetet i framtiden? Hurdana yrken presenterades på videon?
 - 04:30 –10: 41: Vilka arbetsuppgifter kommer i framtiden att ersättas med robotar och annan teknik enligt videon? I vilka uppgifter behövs fortfarande människor?
 - Vad anser ni om påståendena på videon?
 - Komplettera era funderingar genom att bekanta er med de ungas tankar om framtidens arbete: https://wordpress.nuori.fi/wp-content/uploads/2020/08/Tulevaisuuden_ty%C3%B6_raportti.pdf (på finska) (Barn- och ungdomsstiftelsen och Tieto: Tulevaisuuden työ)
 - Fundera på vad de tre färdigheter som krävs i framtiden innebär i praktiken. Var kan man lära sig dessa färdigheter, t.ex. i skolan, genom hobbyer eller hemma? Vilka nuvarande och framtida yrken hittar ni på, där dessa färdigheter är särskilt nyttiga?
 - Kreativ problemlösning
 - Kritiskt tänkande
 - Sociala färdigheter

- Välj en av tre färdigheter. Ni kan också själv välja ett tema som ni anser inte finns på listan. Gör en reklamaffisch som presenterar dess betydelse t.ex. i form av en video eller affisch.
- Något annat som ni anser att är viktigt och som saknas på listan
 - Om ni anser att något viktigt tema som gäller framtiden saknas på listan, kan ni göra en reklam i anslutning till detta tema som ni själv beslutat om. Sök själv lämpligt bakgrundsmaterial som underlag för en diskussion, motivera väl varför ni anser att ämnet är viktigt och gör reklam för det.

Om möjligt, kan ni gärna publicera era arbeten i sociala medier med taggarna #rätttillframtid och #barnetsrättigheter

Sammanfattning

20 min

Genomgång av arbetena tillsammans.